

Пропедевтика

Усім привіт! Ласкаво прошу до читання!

Я довго обмірковував, як почати цю книгу.

Ви ж, либонь, розумієте, що перші слова налаштовують на певний настрій, із яким потім сприймається написане. Згадайте хоча б не раз почуте чи прочитане у дитинстві: «Жили собі дід та баба...» Одразу після такої коротенької прелюдії ви тямите, що перед вами ніщо інше, як дитяча казка. Коли ж до рук потрапляє щось вельми масивне у строгій чорній палітурці, де у першому ж абзаці очі натикаються на: «...витоки трансценденталізму заховані глибоко в трансцендентальному ідеалізмі Іммануїла Канта...» тощо, то вам, безсумнівно, пофортунило, бо ви надибали чийсь винятково вагомий філософський доробок. Не треба мати великої кебети, щоб зрозуміти, що від такої книженції живота од сміху точно не надірвеш, тому я геть не здивуюсь, якщо тієї ж миті ви почали позіхати та крутити навсібіч головою у пошуках подушки, на якій можна було б мирно подрімати, притуливши до пуза премудрий філософський трактат.

Іноді, розгорнувши перші сторінки, можна вчитати щось на кшталт «Чак Норріс мав кепську звичку кожного суботнього ранку бавитись у російську рулетку, заряджаючи набоями весь барабан...». Ну, це, так би мовити, справжня лірика — для душі. Така вишукана літературна увертюра переконливо доводить те, що вам до рук потрапила сучасна проза найвищого ґатунку, а це відразу спонукає зручніше вмотитися у кріслі перед батареею і з задоволенням заглибитись у високоінтелектуальне читиво.

Отож, гадаю, ідею ви схопили.

Чимало часу мізкував я над отією першою фразою, прокручуючи в голові найрізноманітніші варіанти, але так і не вигадав

нічого путнього. Один за одним у макітрі зринали закручені звороти, пістряві, наче папути у джунглях, але вже за хвилину я їх відбраковував. Я не мав наміру писати пригодницький роман чи філософський трактат. Так само не хотів, аби ця книга скидалася на автобіографію автора. Кортіло чогось більшого. Прагнув від початку налаштувати читача на щось інше, глибше та серйозніше за те, що він може почерпнути зі сторінок захопливого роману чи зигзагуватого детективу, і водночас — цікавіше та жвавіше, ніж прісні філософські роздуми про життя, що здебільшого виходять з-під пера невдачливих «письменників», які на практиці ні разу не вистромлювали носа навіть із власної вітальні.

Зрештою, я вирішив, що поганий вступ усе ж кращий, аніж ніякого, та почав із того, з чого вся ця історія зав'язалася в реальності.

I. Загублена Мрія

У мене була Мрія. Нічого в тому особливого. Грандіозні чи скромні, серйозні чи безглузді, здійсненні або ж утопічні мрії мають усі.

Як і більшість благопристойних мрій, моя сягала корінням ранньої юності, коли мозок ще не був укритий шкаралупкою цинізму, а очі дивилися на світ зовсім по-іншому. Однак на відміну від отих інших мрій, образ яких із роками блякнув і тьмянів, розкисаючи під тягарем обмежень та умовностей заплутаного життя, мені вдалося протягти власну Мрію крізь усі негаразди та прикросці аж до самого повноліття. Я ніс її із собою доти, доки Мрія не щезла, ставши Реальністю.

Подекуди для Мрії наступали важкі часи. Були екзамени — з попсованими нервами, почервонілими від безсоння баньками та купою непотрібного мотлоху в довбещці. Був період дикого захоплення важкою музикою — з довгими патлами й одним-єдиним «I wanna be a rock-star¹» у голові. Було перше кохання, яке, як то завше буває, роздовбало на друзки всі інші мрії, схоже, як Виговський — війська Трубецького під Конотопом. Проте Мрія лишалася. Хай навіть мала вигляд розмитого марева на задвірках свідомості, ледь відчутного, наче легкий запах лісового вогнища та хвої, яким просякнута футболка після повернення з кількадечного походу в гори. Мені пощастило — я не став одним із тих невдах, котрі занапалили та розгубили більшість своїх мрій, продираючись хащами життя, тому завжди (...ну, майже завжди) пам'ятав милозвучне ім'я моєї Мрії. А ймення її — Мексика.

Але давайте про все по порядку, як кажуть, без вереску та штовханини.

¹ Я хочу бути рок-зіркою (англ.).

* * *

Я прийшов у цей світ, нічого не відаючи про його прозаїчність. Щойно наловчившись ходити без допомоги старших, ще зовсім малим курдулем, я натягнув кашкета на вуха і з головою поринув у процес емпіричного пізнання довколишньої дійсності.

Щиро кажучи, кашкет той був лайновий (не те щоб він мені не подобався, просто колір у нього був таким), і це, схоже, немало позначилося на моєму світобаченні. Тож, розгулюючи наліво та направо у лайновому кашкеті, я сприймав багатогранне життя, що вирувало і бурхало навкруг, достоту так, як його сприймали люди за століття до мене, у той час, коли планету ще не обтяжували дари цивілізації, коли саме існування людини було викликом кипучим силам природи, коли безкрай світ здавався загадковим, сповненим таємниць і небезпек.

Я не знаю, у чому там насправді була річ: може, кашкет трохи голову муляв, а може, просто хотілося подіставати дорослих тупими запитаннями, але мені, як і багатьом іншим дітлахам, було нестямно цікаво пізнавати весь світ. Я п'явся на найвищі деревини, звідкіль поривався дострибнути до неба, пхав у осині гнізда підпалені ялинові гілки (до сьогодні не можу пригадати мету того експерименту, хоча результат укарбувався у мою свідомість багряними літерами), пробував надувати котів насосом для велосипеда і дивився, що з того вигорить (хто б міг подумати, що все це через отой невдалий колір кашкета). Світ мені видавався безмежним, карколомним, іноді грізним, а отже — паморочливо привабливим.

Перша неув'язка між моїм тогочасним світоглядом і суворою реальністю вигулькнула тоді, коли я, споряджений синім портфеликом радянського зразка, почимчикував до першого класу. У школі мені розкрили очі на жахливу істину: наш світ тривіальний, усе в ньому можна пояснити, виміряти, побачити та зафіксувати, а багато чого навіть описати за допомогою формул. Причому все, що до цього часу могли побачити, виміряти та пояснити, вже побачили, виміряли та пояснили. Під час чергової спроби вмотити дворового kota для чергового надування велосипедним насосом мене осягнуло болюче усвідомлення, що індіанці Північної Америки ніколи не відвоюють Північну Америку